

Úradný vestník

Európskej únie

C 298

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 48
29. novembra 2005Číslo oznamu

Obsah

Strana

I *Informácie***Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov**

2005/C 298/01

Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o uchovávaní spracovaných údajov v súvislosti s poskytovaním verejných elektronických komunikačných služieb, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2002/58/ES [KOM(2005) 438, konečné znenie]

1

 The logo consists of the letters 'SK' in a bold, black, serif font, enclosed within a thin black rectangular border.

I

(Informácie)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o uchovávaní spracovaných údajov v súvislosti s poskytovaním verejných elektronických komunikačných služieb, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2002/58/ES [KOM(2005) 438, konečné znenie]

(2005/C 298/01)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 286,

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 8,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾ a na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúcu sa spracúvania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) ⁽²⁾,so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov ⁽³⁾, a najmä na jeho článok 41,

so zreteľom na žiadosť o stanovisko v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001, prijatú 23. septembra 2005 od Komisie,

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

I. Úvod

povahu uvedeného článku by sa však toto stanovisko malo spomenúť v preambule smernice.

1. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDÚOÚ) víta, že bol požiadaný o konzultáciu na základe článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001. So zreteľom na záväznú

2. EDÚOÚ uznáva dôležitosť toho, aby orgány členských štátov činné v trestnom konaní mali k dispozícii všetky potrebné právne nástroje najmä na boj proti terorizmu a inej

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

závažnej trestnej činnosti. Primeraná dostupnosť istých prevádzkových a lokalizačných údajov verejných elektronických služieb môže byť kľúčovým nástrojom pre tieto orgány činné v trestnom konaní a môže prispieť k fyzickej bezpečnosti osôb. Navyše treba poznamenať, že z toho automaticky nevyplýva potreba nových nástrojov, ako sa uvádza v danom návrhu.

3. Rovnako je jasné, že návrh má závažné následky na ochranu osobných údajov. Ak sa návrh posudzuje len z hľadiska ochrany údajov, prevádzkové a lokalizačné údaje by sa na účely trestného konania vôbec nemali uchovávať. Práve pre ochranu údajov smernica 2002/58/ES ustanovuje ako právnu zásadu, že prevádzkové údaje sa musia vymazať ihneď po tom, ako ich uchovávanie nie je potrebné na účely späté so samotnou komunikáciou (vrátane účelu fakturácie). Výnimky z tejto právnej zásady podliehajú prísnyim podmienkam.

4. V tomto stanovisku EDÚOÚ zdôrazňuje vplyv návrhu na ochranu osobných údajov. EDÚOÚ ďalej berie do úvahy, že bez ohľadu na dôležitosť návrhu pre trestné konanie nesmie viesť k tomu, aby ľudí pripravil o ich základné právo na ochranu súkromia.

5. Stanovisko EDÚOÚ sa musí vnímať s ohľadom na tieto úvahy. EDÚOÚ predpokladá vyvážený prístup, v ktorom hlavnú úlohu zohráva potreba a proporcionálna zásaha do ochrany údajov.

6. Pokiaľ ide o samotný návrh, je potrebné vnímať ho ako reakciu na podnet Francúzskej republiky, Írska, Švédskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva pre rámcové rozhodnutie o uchovávaní údajov spracovaných a uložených v spojitosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo údajov vo verejných komunikačných sieťach na účely prevencie, vyšetrovania, odhalovania a stíhania trestných činov vrátane terorizmu (ďalej len „návrh rámcového rozhodnutia“), ktorý zamietol Európsky parlament (v rámci konzultačného postupu).

7. Návrh rámcového rozhodnutia sa nekonzultovalo s EDÚOÚ, EDÚOÚ ani nevydal stanovisko z vlastnej iniciatívy. EDÚOÚ zatiaľ nemá v úmysle vydať stanovisko k návrhu

rámcového rozhodnutia, v tomto stanovisku sa však bude odvolávať na tento návrh, ak to bude považovať za užitočné.

II. Všeobecné poznámky

Vplyv návrhu na ochranu osobných údajov

8. Z hľadiska EDÚOÚ je kľúčové, aby návrh rešpektoval základné práva. Legislatívne opatrenie, ktoré by poškodilo ochranu, ktorú zaručuje právo Spoločenstva, a najmä judikatúra Súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva, nie je len neprijateľné, ale aj protiprávne. Spoločenské okolnosti sa pod vplyvom teroristických útokov mohli zmeniť, výsledkom však nesmie byť ohrozenie prísnych noriem ochrany zakotvených v právnych predpisoch. Právo poskytuje ochranu bez ohľadu na aktuálne potreby trestného konania. Napokon, v demokratickej spoločnosti judikatúra v prípade potreby umožňuje výnimky.

9. Návrh má priamy vplyv na ochranu zaručenú článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDLP“). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“):

- uchovávanie údajov o jednotlivcovi sa považuje za zasahovanie do jeho súkromia, aj keď neobsahuje háklivé údaje (Amann ⁽¹⁾),
- to isté sa vzťahuje na prax registrácie (*metering*) telefonických rozhovorov, ktorá si vyžaduje použitie zariadenia, ktoré automaticky zaznamenáva vytočené čísla, čas a trvanie každého hovoru (Malone ⁽²⁾),
- zdôvodnenie zásahu by malo prevážiť nepriaznivý účinok, ktorý by na subjekty mohla mať samotná existencia daných právnych ustanovení (Dudgeon ⁽³⁾).

10. Článok 6 ods. 2 Zmluvy o EÚ stanovuje, že Únia dodržiava základné práva zaručené EDLP. V predchádzajúcom odseku sa ukázalo, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť uchovávať údaje patrí pod článok 8 EDLP a že je potrebné naliehavé odôvodnenie, ktoré rešpektuje kritériá rozhodnutia v prípade Dudgeon. Je

(1) Rozhodnutie ESLP zo 16. februára 2000 vo veci Amann, 2000-II, č. 27798/95.

(2) Rozhodnutie ESLP z 2. augusta 1984 vo veci Malone, séria A č. 82, žiadosť č. 8691/79.

(3) Rozhodnutie ESLP z 22. októbra 1981 vo veci Dudgeon, séria A č. 45, žiadosť č. 7525/76.

potrebné dokázať nevyhnutnosť a proporcionalitu povinnosti uchovávať údaje – v plnom rozsahu.

11. Návrh má navyše podstatný vplyv na zásady ochrany údajov uznané právom Spoločenstva:

- údaje sa musia uchovávať omnoho dlhšie, ako sú lehoty obvyklé pre poskytovateľov verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo pre verejné komunikačné siete (obidve služby ďalej len „poskytovatelia“),
- podľa smernice 2002/58/ES, najmä jej článku 6, sa údaje môžu zhromažďovať a uchovávať len na účely priamo spojené so samotnou komunikáciou vrátane účelu fakturácie⁽¹⁾. Potom sa údaje musia vymazať (okrem výnimiek). Podľa daného návrhu je uchovanie údajov na účely trestného práva povinné. Ide teda o protichodné východisko,
- smernica 2002/58/ES zaručuje bezpečnosť a dôvernú povahu údajov. Tento návrh nesmie viesť k medzerám v tejto oblasti; sú potrebné prísne záruky a malo by sa vyjasniť účelové obmedzenie,
- zavedenie povinnosti uchovávať údaje, ktorú návrh predpokladá, vedie k vzniku rozsiahlych databáz a prináša osobitné riziká pre subjekt, ktorého sa údaje týkajú. Príkladom môže byť komerčné využívanie údajov, ako aj používanie údajov na „lov informácií“ („fishing operations“) a/alebo hĺbkový prieskum údajov („data mining“) orgánmi činnými v trestnom konaní alebo bezpečnostnými službami.

12. Ochranu súkromia, ako aj ochranu osobných údajov napokon uznala Charta základných práv, ako je uvedené v dôvodovej správe.

13. Vplyv návrhu na ochranu osobných údajov si vyžaduje podrobnú analýzu. V tejto analýze EDÚOÚ zohľadní uvedené prvky a dospeje k záveru, že sú potrebné ďalšie záruky. Nestačí jednoduchý odkaz na existujúci právny rámec týkajúci sa ochrany údajov (najmä smerníc 95/46/ES a 2002/58/ES).

Nevyhnutnosť uchovávať prevádzkové a lokalizačné údaje

14. EDÚOÚ pripomína závery pracovnej skupiny pre ochranu údajov článku 29 z 9. novembra 2004 o návrhu

rámcového rozhodnutia. Pracovná skupina uviedla, že povinné uchovávanie prevádzkových údajov podľa podmienok uvedených v návrhu rámcového rozhodnutia nie je prijateľné. Tento záver okrem iného vychádzal z toho, že sa nepodarilo predložiť akékoľvek dôkazy o potrebe uchovávať údaje na účely verejného poriadku vďaka analýze, ktorá ukázala, že najzávažnejšia časť prevádzkových údajov, ktoré požadovali orgány činné v trestnom konaní, nebola staršia ako šesť mesiacov.

15. Podľa EDÚOÚ spomínané úvahy pracovnej skupiny pre ochranu údajov článku 29 by mali byť východiskom posúdenia tohto návrhu. Ich výsledok sa však nemôže jednoducho preniesť na daný návrh. Je potrebné vziať do úvahy, že okolnosti sa môžu zmeniť. Podľa EDÚOÚ môže byť pre návrh relevantný tento vývoj.

16. Po prvé sa predložili čísla, ktoré ukazujú, že orgány činné v trestnom konaní v praxi žiadajú prevádzkové údaje staré do jedného roka. Komisia tak ako predsedníctvo Rady prikladajú dôležitosť štúdiu, ktorú vypracovala polícia Spojeného kráľovstva⁽²⁾, ktorá ukazuje, že hoci 85 % prevádzkových údajov požadovaných políciou malo menej ako šesť mesiacov, pri komplexnom vyšetrovaní závažnejších trestných činov sa používali údaje, ktorých vek bol medzi šiestimi mesiacmi a jedným rokom. V štúdiu sú uvedené aj príklady. Lehota uchovávaní údajov v návrhu – 1 rok pre telefonické údaje – odráža túto prax orgánov činných v trestnom konaní.

17. EDÚOÚ nie je presvedčený, že tieto čísla sú dôkazom potreby uchovávať prevádzkové údaje do jedného roka. Fakt, že v niektorých prípadoch dostupnosť prevádzkových a/alebo lokalizačných údajov pomohla vyriešiť zločin, automaticky neznamena, že tieto údaje sú (vo všeobecnosti) potrebné ako nástroj vynucovania práva. Tieto čísla však nemožno ignorovať. Sú minimálne vážnym pokusom dokázať potrebu uchovávaní údajov. Okrem toho jasne naznačujú, že lehota uchovávaní dlhšia ako jeden rok nie je potrebná z hľadiska súčasnej praxe orgánov činných v trestnom konaní.

18. Po druhé existujúce možnosti pre poskytovateľov uchovávať údaje na účely fakturácie podľa smernice 2002/58/EC sa nie vždy využívajú, keďže vo vzrastajúcom počte prípadov sa uchovávanie údajov na účely fakturácie (predplatené karty na mobilnú komunikáciu, paušálne pred-

⁽¹⁾ Pozri aj bod 3 tohto stanoviska.

⁽²⁾ Sloboda a bezpečnosť, hľadanie rovnováhy. Materiál britského predsedníctva Európskej únie zo 7. septembra 2005.

platenie atď.) vôbec neuskutočňuje. V týchto prípadoch, ktoré sa v praxi vyskytujú častejšie ako predtým, sa prevádzkové a lokalizačné údaje neuchovávajú, ale vymazávajú hneď po skončení komunikácie. To isté platí pre neúspešné hovory. Toto môže ovplyvniť účinnosť trestného konania.

19. Tento vývoj telekomunikačných služieb môže navyše viesť k narušeniu fungovania vnútorného trhu medziiným pre (nastávajúce) prijatie legislatívnych opatrení v členských štátoch podľa článku 15 smernice 2002/58/ES. Napríklad talianska vláda nedávno zverejnila vyhlášku, ktorá zaväzuje poskytovateľov, aby telefonické údaje uchovávali štyri roky. Takáto povinnosť v istých členských štátoch, ako napríklad v Taliansku, povedie k značným nákladom.

20. Po tretie pracovné metódy orgánov činných v trestnom konaní takisto prešli vývojom: proaktívne vyšetrovanie a využitie technickej podpory sa stali dôležitejšími. Tento vývoj vyžaduje, aby orgány mali k dispozícii vhodné a presne naformulované nástroje, ktoré im umožnia vykonávať si svoju prácu pri náležitom dodržiavaní zásad ochrany údajov. Jedným z nástrojov, ktoré majú orgány v členských štátoch zvyčajne k dispozícii, je zachovávanie údajov alebo zmrazenie komunikačných údajov na požiadanie pri konkrétnom vyšetrovaní. Uvádza sa, že tento nástroj, ktorý má sám osebe menší vplyv na tieto zásady ako nástroj, ktorý sa teraz navrhuje (uchovávanie údajov), nemusí byť vždy dostatočný, najmä ak ide o sledovanie osôb, ktoré sa zúčastňujú na teroristických činoch alebo iných závažných zločinoch a ktoré predtým neboli podozrivé zo žiadnej trestnej činnosti. Pravdivosť tohto tvrdenia však ešte treba dokázať.

21. Po štvrté obavy z teroristických útokov sa zvyšujú. EDÚOÚ tiež zastáva názor, vyjadrený v súvislosti s návrhmi o zachovávaní údajov, že fyzická bezpečnosť má sama osebe prvoradú dôležitosť. Je potrebné chrániť spoločnosť. Preto majú vlády v prípade útokov na spoločnosť povinnosť ukázať, že zodpovedne zvažili túto potrebu ochrany, a skúmať, či musia reagovať zavedením nových legislatívnych opatrení. Je samozrejmé, že EDÚOÚ plne podporuje úlohu vlád – na vnútroštátnej aj na európskej úrovni – chrániť spoločnosť a preukázať, že robia všetko, čo je potrebné, aby jej poskytli ochranu, vrátane prijatia nových legitímnych a účinných opatrení ako výsledku tohto skúmania.

22. EDÚOÚ uznáva, že sa podmienky zmenili, stále však nie je presvedčený o potrebe uchovávaní prevádzkových a lokalizačných údajov na účely trestného konania, ako je to uvedené v návrhu. Zdôrazňuje dôležitosť právnej zásady ustanovenej smernicou 2002/58/ES, že prevádzkové údaje sa

musia vymazať ihneď, ako ich uchovávanie nie je potrebné na účely spojené so samotnou komunikáciou. Poskytnuté čísla navyše nedokazujú, že existujúci právny rámec neponúka nástroje, ktoré sú potrebné na ochranu fyzickej bezpečnosti, ani to, že členské štáty úplne uplatňujú svoje právomoci na spoluprácu podľa európskeho práva, ktoré im boli dané v existujúcom právnom rámci (avšak bez potrebných výsledkov).

23. Ak však Európsky parlament a Rada – po starostlivom vyvažovaní záujmov, ktoré sú v hre – dospejú k názoru, že potreba uchovávaní prevádzkových a lokalizačných dát je dostatočne preukázaná, EDÚOÚ zastáva názor, že uchovávanie možno odôvodniť podľa práva Spoločenstva, len ak sa v súlade s týmto stanoviskom dodržiava zásada proporcionality a ak sa poskytnú dostatočné záruky.

Proporcionalita

24. Proporcionalita navrhovaného nového legislatívneho opatrenia závisí od obsahu jeho ustanovení: obsahuje vhodnú a proporcionálnu odpoveď na potreby spoločnosti?

25. Prvá otázka sa týka primeranosti návrhu: dá sa očakávať, že návrh zvýši fyzickú bezpečnosť obyvateľov Európskej únie? Jeden dôvod pochybovať o primeranosti, ktorý sa často spomína vo verejnej diskusii, je, že prevádzkové a lokalizačné údaje nie sú vždy spojené s konkrétnym jednotlivcom, takže poznanie telefónneho čísla (alebo čísla IP) nemusí odhaliť totožnosť jedinca. Ďalší – a ešte závažnejší – dôvod pochybovať je, či existencia gigantických databáz umožní orgánom činným v trestnom konaní ľahko nájsť to, čo potrebujú v konkrétnom prípade.

26. EDÚOÚ zastáva názor, že uchovávanie samotných údajov nie je primeraná či účinná odpoveď. Sú potrebné dodatočné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že orgány budú mať cieleňy a rýchly prístup k údajom potrebným v konkrétnom prípade. Uchovávanie údajov bude primerané a účinné, len ak budú existovať účinné vyhľadávacie programy.

27. Druhá otázka sa týka proporcionality návrhu. Aby bol návrh proporcionálny, mal by:

— obmedziť lehoty uchovávaní údajov. Tieto lehoty musia odrážať preukázané potreby trestného konania,

— obmedziť objem uchovávaných údajov. Objem musí odrážať preukázané potreby trestného konania a musí sa zabezpečiť, že nie je možný prístup k obsahovým údajom,

— obsahovať vhodné záruky, ktoré by obmedzili prístup k údajom a ich ďalšie používanie, zaručili bezpečnosť údajov i to, že samotné subjekty, ktorých sa údaje týkajú, môžu vykonávať svoje práva.

28. EDÚOÚ zdôrazňuje dôležitosť týchto prísnych obmedzení sprevádzaných vhodnými zárukami s cieľom obmedziť prístup. Zastáva názor, že vzhľadom na dôležitosť týchto troch prvkov uvedených v predchádzajúcom bode členské štáty nesmú prijať dodatočné vnútroštátne opatrenia, ktoré by sa dotýkali proporcionality. Táto potreba zosúladenia bude rozpracovaná v oddiele IV.

Primerané záruky

29. Výsledkom návrhu bude, že poskytovatelia budú mať k dispozícii databázy, v ktorých bude uložené významné množstvo prevádzkových a lokalizačných údajov.

30. Po prvé musí návrh zabezpečiť, aby prístup a ďalšie používanie týchto údajov bolo obmedzené len na osobitné okolnosti a na obmedzený počet konkrétnych účelov.

31. Po druhé sa databázy budú musieť primerane chrániť (bezpečnosť údajov). Preto sa musí zabezpečiť, aby sa na konci lehoty uchovávanie údaje účinne vymazali. Nemalo by dochádzať k „dumpingu údajov“ alebo ich využívaniu. V stručnosti, vyžaduje si to vysokú bezpečnosť údajov a primerané technické a organizačné bezpečnostné opatrenia.

32. Vysoká bezpečnosť údajov je ešte dôležitejšia, pretože samotná existencia údajov môže viesť k požiadavkám na prístup a používanie najmenej z troch zainteresovaných strán:

— samotní poskytovatelia údajov. Môžu sa pokúsiť použiť údaje na vlastné komerčné ciele. Sú potrebné záruky na zabránenie kopírovaniu týchto zložiek,

— orgány činné v trestnom konaní: návrh im dáva právo na prístup, ale iba v osobitných prípadoch a podľa vnútroštátnych právnych predpisov (článok 3 ods. 2 návrhu). Údaje by sa nemali sprístupniť na hĺbkové prehľadávanie údajov („data mining“) alebo „lov informácií“ („fishing operations“). Výmena údajov s orgánmi v iných členských štátoch by mala byť jasne vymedzená,

— spravodajské služby (zodpovedné za národnú bezpečnosť).

33. Pokiaľ ide o prístup spravodajských služieb, EDÚOÚ poznamenáva, že podľa článku 33 Zmluvy o EÚ a článku 64 Zmluvy o založení ES zásahy v treťom a prvom pilieri nemajú vplyv na výkon zodpovedností, ktoré prislúchajú členským štátom s ohľadom na udržiavanie práva a poriadku a zabezpečenie vnútornej bezpečnosti. Podľa EDÚOÚ dôsledkom týchto ustanovení je, že Európskej únii chýba právomoc kontrolovať prístup bezpečnostných alebo spravodajských služieb k údajom uchovávaným poskytovateľmi. Inými slovami, ani prístup týchto služieb k prevádzkovým a lokalizačným údajom, ani ďalšie využívanie informácií získaných týmito službami nie je dotknutý právom Európskej únie. Tento prvok je potrebné vziať do úvahy pri zvažovaní návrhu. Členské štáty by mali podniknúť potrebné opatrenia na regulovanie prístupu spravodajských služieb.

34. Po tretie účinky opísané v predchádzajúcich odsekoch majú potenciálne následky pre dotknutý subjekt. Je potrebné prijať ďalšie záruky, aby sa zabezpečilo, že môže rýchlo a jednoducho vykonávať svoje práva dotknutého subjektu. EDÚOÚ upozorňuje na potrebu účinnej kontroly prístupu a ďalšieho využívania, ktorú by mali vykonávať súdne orgány členských štátov. Záruky by sa mali vzťahovať aj na prípady prístupu a ďalšieho užívania prevádzkových údajov orgánmi v iných členských štátoch.

35. V tejto súvislosti EDÚOÚ odkazuje na iniciatívy na vytvorenie nového právneho rámca na ochranu údajov, ktorá by sa vzťahovala na trestné konanie (tretí pilier Zmluvy o EÚ). Podľa jeho názoru si takýto právny rámec vyžaduje dodatočné záruky a nesmie sa obmedziť na potvrdenie všeobecných zásad na ochranu údajov v prvom pilieri⁽¹⁾.

36. Po štvrté existuje priamy vzťah medzi primeranosťou bezpečnostných opatrení a nákladmi na ne. Vhodný zákon o uchovávaní údajov preto musí obsahovať stimuly pre poskytovateľov, aby investovali do technickej infraštruktúry. Takýmto stimulom by mohlo byť, keby poskytovatelia dostali kompenzáciu za dodatočné náklady primeraných bezpečnostných opatrení.

37. Po zhrnutí by primerané bezpečnostné opatrenia mali:

— obmedziť prístup a ďalšie využívanie údajov,

— poskytnúť primerané technické a organizačné bezpečnostné opatrenia na ochranu databáz. To zahŕňa dostatočné vymazanie údajov na konci lehoty uchováva-

(¹) Pozri v rovnakom zmysle dokument o vynucovaní práva a výmene informácií v EÚ, ktorý prijala jarná konferencia európskych orgánov na ochranu údajov v Krakove 25. a 26. apríla 2005.

nia a uznávania požiadavky na prístup a využitie rôznymi zainteresovanými stranami,

- zaručiť výkon práv dotknutých subjektov, nie iba všeobecne potvrdiť zásady ochrany údajov,
- obsahovať stimuly pre poskytovateľov, aby investovali do technickej infraštruktúry.

III. Právny základ a návrh rámcového rozhodnutia

38. Návrh je založený na Zmluve o založení ES, najmä na jej článku 95, a jeho cieľom je v súlade s článkom 1 zosúladiť povinnosti poskytovateľov vzhľadom na spracúvanie a uchovávanie prevádzkových a lokalizačných údajov. V návrhu sa uvádza, že údaje by sa mali poskytovať len príslušným vnútroštátnym orgánom v individuálnych prípadoch, ktoré sa týkajú trestných činov, ale presnejšie vymedzenie účelu, ako aj prístup k údajom a ich ďalšie využitie necháva na uváženie členských štátov, pričom podliehajú zárukám existujúceho rámca Spoločenstva o ochrane údajov.

39. V tomto zmysle má návrh obmedzenejší rozsah pôsobnosti ako návrh rámcového rozhodnutia, ktoré je založené na článku 31 ods. 1. písm. c Zmluvy o EÚ a ktoré obsahuje dodatočné ustanovenia o prístupe k uchovaným údajom, ako aj o žiadostiach o prístup zo strany iných členských štátov. Dôvodová správa zdôvodňuje toto obmedzenie rozsahu pôsobnosti návrhu. Uvádza, že prístup k informáciám a ich výmena medzi oprávnenými orgánmi činnými v trestnom konaní je záležitosťou, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti Zmluvy o založení ES.

40. EDÚOÚ toto vyhlásenie v dôvodovej správe nepresvedčilo. Hlavným cieľom opatrenia Spoločenstva založeného na článku 95 Zmluvy o založení ES (spoločný trh) musí byť odstránenie prekážok pre trh. Podľa judikatúry Súdneho dvora musí byť takéto opatrenie skutočne vhodné, aby prispelo k odstráneniu takejto prekážky. Zákonodarca Spoločenstva však musí pri svojom opatrení zabezpečiť dodržiavanie základných práv (článok 6 ods. 2 Zmluvy o EÚ; pozri aj oddiel II tohto stanoviska). Okrem toho vytvorenie pravidiel na úrovni Spoločenstva o uchovávaní údajov v záujme vnútorného trhu si môže vyžadovať aj to, aby sa dodržiavanie základných práv riešilo na úrovni Európskeho spoločenstva. Ak by zákonodarca Spoločenstva nedokázal určiť pravidlá o prístupe a používaní údajov, nesplnil by tým svoju povinnosť podľa článku 6 Zmluvy o EÚ, keďže tieto pravidlá sú nevyhnutné na to, aby sa zaručilo, že uchovávanie údajov bude náležite rešpektovať základné práva. Inými slovami, podľa EDÚOÚ sú pravidlá o prístupe, používaní a výmene údajov neoddeliteľne späté s povinnosťou uchovávať údaje.

41. Pokiaľ ide o založenie príslušných orgánov, EDÚOÚ pripúšťa, že je to vecou zodpovednosti členských štátov. Podobne ako organizácie trestného konania a súdnej ochrany. Právny akt Spoločenstva však môže určiť členským štátom podmienky, príslušné orgány, súdnu kontrolu alebo prístup občanov k spravodlivosti. Tieto ustanovenia zaručujú, že na vnútroštátnej úrovni existujú vhodné mechanizmy na zaručenie úplnej účinnosti aktu vrátane úplného súladu s právnymi predpismi na ochranu údajov.

42. EDÚOÚ upozorňuje na ďalšiu otázku spojenú s právnym základom. Zákonodarný orgán Spoločenstva vyberá vhodný právny základ a podľa toho vhodný legislatívny postup. Toto rozhodnutie presahuje poslanie EDÚOÚ. S prihliadnutím na zásadné otázky, o ktoré ide, však EDÚOÚ v súčasnej situácii vyjadruje silnú preferenciu postupu spolurozhodovania. Len tento postup predstavuje transparentný rozhodovací proces s plnou účasťou troch zainteresovaných inštitúcií a s náležitým rešpektovaním zásad, na ktorých je Únia založená.

IV. Potreba zosúladenia

43. Návrh smernice zosúladuje údaje, ktoré treba uchovávať, časové lehoty uchovávaní, ako aj účel, na ktorý sa môžu tieto údaje poskytnúť príslušným orgánom. Návrh predpokladá plné zosúladenie týchto prvkov. V tomto ohľade má zásadne odlišný charakter ako návrh rámcového rozhodnutia, ktorý poskytuje minimálne pravidlá.

44. EDÚOÚ podčiarkuje potrebu úplného zosúladenia týchto prvkov vzhľadom na fungovanie vnútorného trhu, potreby trestného konania a v neposlednom rade na EDLP a zásady ochrany údajov.

45. Pokiaľ ide o fungovanie vnútorného trhu, zosúladenie záväzkov uchovávať údaje zdôvodňuje voľbu právneho základu (článok 95 Zmluvy o založení ES). Umožnenie podstatných rozdielov medzi právnymi predpismi členských štátov by neodstránilo existujúce narušenia vnútorného trhu s elektronickou komunikáciou, ktoré sú okrem iného spôsobené (nastávajúcim) prijatím legislatívnych opatrení v členských štátoch podľa článku 15 smernice 2002/58/ES (pozri bod 19 tohto stanoviska).

46. Je to tým dôležitejšie, keďže pre značnú časť elektronickej komunikácie je relevantná súdna právomoc viac ako jedného členského štátu. Typickými príkladmi sú: cezhraničné telefonické hovory, *roaming*, prechod hraníc počas mobilnej komunikácie a využívanie poskytovateľa v inom členskom štáte, ako je krajina pobytu jednotlivca.

47. V tejto súvislosti by navyše nedostatok zosúladenia poškodil potreby trestného konania, keďže príslušné orgány musia splňať rôzne právne požiadavky. To by mohlo spomaliť výmenu informácií medzi orgánmi členských štátov.

48. Na záver EDÚOÚ zdôrazňuje, s odkazom na jeho zodpovednosť podľa článku 41 nariadenia (ES) č. 45/2001, že úplné zosúladenie hlavných prvkov návrhu je nevyhnutné pre dosiahnutie súladu s EDLP a zásadami ochrany údajov. Akékoľvek legislatívne opatrenie, ktoré zakladá povinnosť uchovávať prevádzkové a lokalizačné údaje, ak má byť prijateľné z hľadiska ochrany údajov a v súlade s požiadavkami nevyhnutnosti a proporcionality, musí jasne vymedziť objem dát, ktorý sa má uchovávať, lehotu uchovávania, prístup (jeho účel) a ďalšie použitie údajov.

V. Pripomienky k jednotlivým článkom

Článok 3: Povinnosť uchovávať údaje

49. Článok 3 je základným ustanovením návrhu. Článok 3 ods. 1 zakladá povinnosť uchovávať prevádzkové a lokalizačné údaje, zatiaľ čo článok 3 ods. 2 uplatňuje zásadu účelového obmedzenia. Tento článok ustanovuje tri dôležité obmedzenia. Uchované údaje sa poskytnú len:

- príslušným vnútroštátnym orgánom,
- v osobitných prípadoch,
- na účely prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania závažných trestných činov, ako je terorizmus a organizovaný zločin.

Pre spresnenie ďalších obmedzení článok 3 ods. 2 odkazuje na vnútroštátne právne predpisy členských štátov.

50. EDÚOÚ víta článok 3 ods. 2 ako dôležité ustanovenie, domnieva sa však, že obmedzenia nie sú dost' presné a že prístup a ďalšie využitie by smernica mala explicitne upraviť a že sú potrebné ďalšie záruky. Ako sa uviedlo v oddiele III tohto stanoviska, EDÚOÚ nie je presvedčený o tom, že vynechanie (presných) ustanovení o prístupe a ďalšom využívaní prevádzkových a lokalizačných údajov nevyhnutne vyplýva z právneho základu návrhu (článok 98 Zmluvy o založení ES). Z toho vyplývajú tieto pripomienky.

51. Po prvé nespresňuje sa, že iné zainteresované strany, napríklad samotný poskytovateľ, nemajú prístup k údajom. Podľa článku 6 smernice 2002/58/ES poskytovatelia smú

spracúvať prevádzkové údaje len do uplynutia času potrebného na fakturáciu. Podľa EDÚOÚ neexistuje odôvodnenie prístupu k údajom zo strany poskytovateľov alebo iných zainteresovaných strán okrem prístupu ustanoveného podľa smernice 2002/58/ES a v súlade s podmienkami ustanovenými v tejto smernici.

52. EDÚOÚ odporúča vložiť do znenia ustanovenie s cieľom zaručiť, že nikto okrem príslušných orgánov nebude mať prístup k údajom. Toto ustanovenie by mohlo znieť takto: „prístup a/alebo spracovanie údajov možno dovoliť len na účel uvedený v článku 3 ods. 2“ alebo „poskytovatelia zabezpečia, aby bol prístup umožnený len príslušným orgánom“.

53. Po druhé sa zdá, že obmedzenie na konkrétne prípady zakazuje rutinný prístup na účely „lovu informácií“ (fishing operations) alebo hĺbkového prehľadávania údajov („data mining“). Znenie návrhu však malo spresniť, že údaje možno poskytnúť len vtedy, ak sú potrebné vo vzťahu ku konkrétnemu trestnému činu.

54. Po tretie EDÚOÚ víta skutočnosť, že účel prístupu je obmedzený na závažné trestné činy, ako je terorizmus a organizovaný zločin. Pri iných menej závažných zločinoch sa proporcionálny prístup k prevádzkovým a lokalizačným údajom nedosiahne ľahko. EDÚOÚ však vyjadruje pochybnosti, či je toto obmedzenie dostatočne presné, najmä keď sa bude vyžadovať prístup k iným závažným trestným činom, ako sú terorizmus a organizovaný zločin. Prax v členských štátoch sa bude odlišovať. EDÚOÚ zdôraznil v oddiele IV tohto návrhu potrebu plného zosúladenia hlavných prvkov návrhu. EDÚOÚ preto odporúča ustanovenie obmedziť na niektoré závažné trestné činy.

55. Po štvrté na rozdiel od návrhu rámcového rozhodnutia návrh neobsahuje ustanovenie o prístupe. Podľa názoru EDÚOÚ prístup a ďalšie využívanie údajov by sa v smernici nemali prehliadať. Sú neoddeliteľnou súčasťou predmetu úpravy (pozri oddiel II tohto stanoviska).

56. EDÚOÚ odporúča vložiť do znenia jeden alebo viac článkov o prístupe k prevádzkovým a lokalizačným údajom príslušnými orgánmi a o ďalšom využívaní údajov. Tieto články by mali zabezpečiť, aby sa údaje používali len na ciele uvedené v článku 3 ods. 2, aby orgány zaručili kvalitu, dôverynosť a bezpečnosť údajov, ktoré získali, a aby sa tieto údaje vymazali, keď už nebudú potrebné na prevenciu,

vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie konkrétneho trestného činu. Malo by sa navyše stanoviť, že prístup v konkrétnych prípadoch by mal byť pod súdnym dohľadom členských štátov.

57. Po piate návrh neobsahuje dodatočné záruky pre ochranu údajov. Odôvodnenia jednoducho odkazujú na existujúce právne predpisy, najmä na smernicu 95/46/ES a smernicu 2002/58/ES. EDÚOÚ nesúhlasí s týmto obmedzeným prístupom k ochrane údajov napriek mimoriadnej dôležitosti (dodatočných) záruk (pozri oddiel II tohto stanoviska).

58. Preto EDÚOÚ odporúča vložiť odsek o ochrane údajov. Do tohto odseku by sa mohli vložiť predchádzajúce odporúčania, ktoré sa týkajú článku 3 ods. 2, ako aj iné ustanovenia o ochrane údajov, napríklad ustanovenia o výkone práv dotknutého subjektu (pozri oddiel II tohto stanoviska), kvalite a bezpečnosti údajov a o prevádzkových a lokalizačných údajoch osôb, ktoré nie sú podozrivé z trestných činov.

Článok 4: Kategórie uchovávaných údajov

59. EDÚOÚ vo všeobecnosti víta tento článok a prílohu k nemu pre:

- zvolenú legislatívnu techniku s funkčnými opismi v hlavnej časti smernice a technickými detailmi v prílohe. Je dostatočne pružný, môže primerane reagovať na technický vývoj a občanom poskytuje právnu istotu,
- rozlišovanie medzi údajmi, ktoré sa týkajú telekomunikácií a internetu, aj keď rozdiel medzi nimi je z technického hľadiska čoraz menej dôležitý. Z hľadiska ochrany údajov je však tento rozdiel dôležitý, keďže hranica medzi obsahovými a prevádzkovými údajmi na internete nie je jasná (pozri napríklad článok 1 ods. 2 smernice, v ktorom sa uznáva, že informácie vyhľadávané na internete sú obsahové údaje).
- úroveň zosúladenia: návrh predpokladá vysokú úroveň zosúladenia s vyčerpávajúcim zoznamom kategórií údajov, ktoré sa majú uchovávať (na rozdiel od návrhu rámcového rozhodnutia, ktorý obsahuje zoznam minimálnych položiek a ktorý dáva členským štátom široký priestor, aby údaje dopĺňali). Z hľadiska ochrany údajov má úplné zosúladenie zásadnú dôležitosť (pozri oddiel IV).

60. EDÚOÚ odporúča tieto zmeny a doplnenia:

- článok 4 druhý odsek by mal obsahovať zásadnejšie kritériá, aby sa zaručilo, že obsahové údaje nebudú zahrnuté do návrhu. Mala by sa vložiť táto veta: „Príloha nesmie obsahovať údaje, ktoré odhaľujú obsah komunikácie.“;
- článok 5 otvára možnosť revízie prílohy smernicou Komisie („komitológia“). EDÚOÚ odporúča, aby sa revízie prílohy, ktoré majú zásadný vplyv na ochranu údajov, prednostne uskutočňovali formou smernice v súlade so spolurozhodovacím postupom ⁽¹⁾.

Článok 7: Lehoty uchovávaní

61. EDÚOÚ víta skutočnosť, že lehoty uchovávaní v návrhu sú výrazne kratšie ako tie, ktoré uvádza návrh rámcového rozhodnutia:

- vzhľadom na pochybnosti, ktoré vyjadruje toto stanovisko o dôkazoch nevyhnutnosti uchovávať prevádzkové údaje do jedného roka, lehota jedného roka vyjadruje prax orgánov činných v trestnom konaní, ako ju udávajú čísla, ktoré poskytla Komisia a predsedníctvo Rady,
- tieto čísla tiež ukazujú, že okrem výnimočných prípadov uchovávanie údajov počas dlhších lehôt neodráža prax orgánov činných v trestnom konaní,
- kratšia lehota šiestich mesiacov pre údaje, ktoré sa vzťahujú na elektronickú komunikáciu pri výlučnom či hlavnom použití internetového protokolu, je dôležitá z perspektívy ochrany údajov, keďže výsledkom uchovávaní internetovej komunikácie sú rozsiahle databázy (tieto údaje sa väčšinou neuchovávajú na účely fakturácie), vymedzenie obsahových údajov je nejasné a uchovávanie počas dlhšieho obdobia ako šiestich mesiacov neodráža prax orgánov činných v trestnom konaní.

62. V znení by sa malo vyjasniť, že:

- lehota uchovávaní šesť mesiacov, respektíve jeden rok je najdlhšou lehotou uchovávaní.

⁽¹⁾ V rovnakom zmysle pozri stanovisko EDÚOÚ z 23. marca 2005 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (ods. 3.12).

- na konci tejto lehoty sa údaje vymažú. Znenie by malo tiež vyjasniť spôsob vymazávania údajov. Podľa EDÚOÚ poskytovateľ musí vymazať všetky údaje automatickou formou aspoň raz denne.

Článok 8: Požiadavky na ukladanie uchovávaných údajov

63. Tento článok sa úzko dotýka článku 3 ods. 2 a obsahuje dôležité ustanovenie, ktoré môže zaručiť, že prístup v konkrétnych prípadoch možno obmedziť na konkrétne potrebné údaje. Článok 8 a článok 3 ods. 2 predpokladajú, že požadované údaje poskytovateľa doručia orgánom a že orgány nemajú priamy vstup do databáz. EDÚOÚ odporúča, aby sa tento predpoklad v znení výslovne uviedol.

64. Ustanovenie by sa malo spresniť uvedením, že:

- požadované údaje poskytovateľa doručia orgánom (pozri bod 63),
- poskytovateľa by mali nainštalovať potrebné technické vybavenie vrátane vyhľadávacích programov, aby uľahčili ciele prístup ku konkrétnym údajom,
- poskytovateľa by mali zaručiť, že prístup do databáz z technických dôvodov majú výlučne ich zamestnanci s konkrétnymi technickými úlohami a že títo zamestnanci sú si vedomí citlivej povahy údajov a ich práca sa riadi podľa prísnych interných pravidiel o dôvernosti,
- prenos údajov by sa nielenže mal zaoberať bez nenáležitých odkladov, ale i bez toho, aby odhalil iné prevádzkové a lokalizačné údaje, ako sú údaje potrebné na vyžiadany účel.

Článok 9: Štatistika

65. Povinnosť prevádzkovateľov poskytovať každoročne štatistické údaje pomáha inštitúciám Spoločenstva monitorovať účinnosť vykonávania a uplatňovania návrhu. Sú potrebné primerané informácie.

66. Podľa EDÚOÚ tento záväzok uplatňuje zásadu transparentnosti. Európsky občan má právo vedieť, nakoľko je uchovávanie údajov účinné. Z tohto dôvodu by poskytovateľ mal mať dodatočnú povinnosť uchovávať protokolovacie záznamy a vykonávať systematicky (vnútorný) audit s cieľom umožniť vnútroštátnym orgánom pre ochranu údajov, aby kontrolovali uplatňovanie pravidiel o ochrane údajov v praxi ⁽¹⁾. V tomto zmysle by sa mal návrh zmeniť a doplniť.

Článok 10: Náklady

67. Ako sa uviedlo v oddiele II, existuje priamy vzťah medzi primeranosťou bezpečnostných opatrení a nákladmi na tieto opatrenia, inými slovami, medzi bezpečnosťou a nákladmi. EDÚOÚ preto považuje článok 10 – ktorý stanovuje náhradu preukázaných dodatočných nákladov – za dôležité ustanovenie, ktoré by mohlo slúžiť ako motivácia pre poskytovateľov, aby investovali do technickej infraštruktúry.

68. Podľa odhadov v posúdení vplyvu, ktoré Komisia predkladá EDÚOÚ, náklady na uchovávanie údajov sú značné. Veľkú sieť a poskytovateľa služieb by náklady boli viac ako 150 miliónov EUR na lehotu uchovávania 12 mesiacov s ročnými prevádzkovými nákladmi okolo 50 miliónov EUR ⁽²⁾. Neexistujú však čísla pre dodatočné bezpečnostné opatrenia ako napríklad nákladné vyhľadávacie programy (pozri komentár k článku 6) ani (odhadované) finančné dôsledky plnej náhrady dodatočných nákladov pre poskytovateľov.

69. Podľa EDÚOÚ sú potrebné presnejšie čísla, aby sa návrh mohol posúdiť v plnom rozsahu. Navrhujeme objasniť finančné dôsledky návrhu v dôvodovej správe.

70. Pokiaľ ide o samotné ustanovenie článku 10, vzťah medzi primeranosťou bezpečnostných opatrení a nákladmi by sa mal vyjasniť v znení ustanovenia. Návrh by mal okrem toho poskytnúť minimálne normy pre bezpečnostné opatrenia, ktoré by poskytovateľa zaviedli, aby mali nárok na náhradu zo strany členského štátu. Podľa EDÚOÚ sa určenie týchto

⁽¹⁾ V rovnakom zmysle pozri stanovisko EDÚOÚ z 23. marca 2005 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (ods. 3.9).

⁽²⁾ Komisia odkazuje na čísla ETNO (Asociácia telekomunikačných operátorov EÚ) a na správu poslanca EP Alvara o návrhu rámcového rozhodnutia.

noriami nemôže plne ponechať na členské štáty. To by mohlo prejedukovať úroveň zosúladorovania, ktorú smernica predpokladá. Okrem toho by sa malo vziať do úvahy, že finančné dôsledky náhrad znášajú členské štáty.

ochranu, ktorú zaručuje právo Spoločenstva, a najmä judikatúra Súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva, nie je len neprijateľná, ale aj protiprávne.

Článok 11: Zmena a doplnenie smernice 2002/58/ES

75. Je potrebné dokázať potrebnosť a proporcionalitu povinnosti uchovávať údaje – v plnom rozsahu.

71. Vzťah k článku 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES by sa mal vyjasniť, keďže tento návrh zbavuje dané ustanovenie do značnej miery jeho obsahu. Odkaz v článku 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES na články 6 a 9 (tej istej smernice) by sa mal vypustiť alebo aspoň pozmeniť, aby bolo jasné, že členské štáty už nemajú právomoc prijímať právne predpisy vo vzťahu k trestným činom dodatočne k danému návrhu. Musí sa odstrániť akákoľvek nejednoznačnosť o ich ostávajúcích právomociach – napríklad pokiaľ ide o uchovávanie údajov na účely „menej závažných“ trestných činov.

76. Pokiaľ ide o nevyhnutnosť: EDÚOÚ uznáva, že sa podmienky zmenili, stále však nie je presvedčený o potrebe uchovávaní prevádzkových a lokalizačných údajov na účely trestného konania, ako je to uvedené v návrhu.

Článok 12: Hodnotenie

77. V tomto stanovisku EDÚOÚ napriek tomu predkladá svoj názor na proporcionalitu návrhu. Po prvé uchovávanie samotných prevádzkových a lokalizačných údajov nie je primeraná či účinná odpoveď. Sú potrebné dodatočné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že orgány budú mať cieľový a rýchly prístup k údajom potrebným v konkrétnom prípade. Po druhé návrh by mal:

72. EDÚOÚ víta, že návrh obsahuje článok o vyhodnotení smernice do troch rokov od jej nadobudnutia účinnosti. Vyhodnotenie bude mať osobitnú dôležitosť z hľadiska pochybností o potrebe návrhu a jeho proporcionalite.

— obmedziť lehoty uchovávaní údajov. Tieto lehoty musia odrážať potreby trestného konania,

73. Z tohto hľadiska EDÚOÚ navrhuje, aby sa zaviedla ešte prísnejšia povinnosť, ktorá bude obsahovať tieto prvky:

— obmedziť objem uchovávaných údajov. Objem musí odrážať potreby trestného konania a musí sa zabezpečiť, aby nebol možný prístup k obsahovým údajom,

— hodnotenie by malo obsahovať odhad účinnosti vykonávania smernice z pohľadu trestného konania, ako aj odhad dôsledkov pre základné práva dotknutých subjektov. Komisia by doň mala zahrnúť každý dôkaz, ktorý môže mať vplyv na hodnotenie,

— obsahovať primerané bezpečnostné opatrenia.

— hodnotenie by malo prebiehať pravidelne (najmenej každé dva roky),

— Komisia by mala mať povinnosť predložiť zmeny a doplnenia návrhu podľa potreby (ako napríklad v článku 18 smernice 2002/58/ES).

Všeobecné zhodnotenie

78. EDÚOÚ zdôrazňuje význam skutočnosti, že predložené znenie návrhu predpokladá úplné zosúlodenie hlavných prvkov návrhu, najmä druhov údajov, ktoré sa majú uchovávať, lehoty uchovávaní, ako aj (účelov) prístupu a ďalšieho využívania údajov.

VI. Závěry

Predbežné podmienky

74. Z hľadiska EDÚOÚ je kľúčové, aby návrh rešpektoval základné práva. Legislatívne opatrenie, ktoré by poškodilo

79. V niektorých bodoch sú potrebné ďalšie vyjasnenia, napríklad aby sa na konci lehoty uchovávaní zabezpečilo dostatočné vymazanie a aby sa účinne zabránilo prístupu a využívaniu údajov rôznymi zainteresovanými stranami.

80. Ak má byť návrh prijateľný z hľadiska ochrany údajov, EDÚOÚ považuje za zásadné tieto body:

- vložiť osobitné ustanovenia o prístupe k prevádzkovým a lokalizačným údajom zo strany príslušných orgánov a o ďalšom využití údajov, aby boli základnou a neoddeliteľnou časťou predmetu úpravy,
- doplniť ďalšie záruky na ochranu údajov (na rozdiel od jednoduchého odkazu na záruky v existujúcich právnych predpisoch, najmä smernici 95/46/ES a smernici 2002/58/ES), aby sa medziiným zaručil výkon práv dotknutého subjektu,
- doplniť do návrhu ďalšie stimuly, aby poskytovatelia investovali do primeranej technickej infraštruktúry vrátane finančných stimulov. Táto infraštruktúra môže byť dostatočná len vtedy, ak budú existovať účinné vyhľadávacie programy.

Odporúčania na zmeny návrhu

81. K článku 3 ods. 2:

- vložiť ustanovenie, ktoré zabezpečí, že k údajom nebude mať prístup nikto okrem príslušných orgánov. Toto ustanovenie by mohlo znieť takto: „prístup a/alebo spracovanie údajov možno dovoliť len na účel uvedený v článku 3 ods. 2“ alebo „poskytovatelia zabezpečia, aby bol prístup umožnený len príslušným orgánom“,
- spresnenie, že údaje možno poskytnúť len vtedy, ak sú potrebné vo vzťahu ku konkrétnemu trestnému činu,
- obmedzenie ustanovenia na *niektoré* závažné trestné činy,
- vložiť do návrhu jeden alebo viac článkov o prístupe k prevádzkovým a lokalizačným údajom zo strany príslušných orgánov a o ďalšom využívaní údajov, ako aj ustanovenie, že prístup v konkrétnych prípadoch by mal byť pod súdnym dozorom v členských štátoch,
- vložiť odsek o ochrane údajov.

82. K článkom 4 a 5:

- doplniť do článku 4 ods. 2 túto vetu: „Príloha nesmie obsahovať údaje, ktoré odhaľujú obsah komunikácie“,
- spresnenie, že revízia prílohy, ktorá má zásadný vplyv na ochranu údajov, by sa mala prednostne uskutočňovať v súlade so spolurozhodovacím postupom prostredníctvom smernice.

83. K článku 7 spresnenie znenia v zmysle, že:

- maximálne lehoty uchovávanania sú šesť mesiacov a jeden rok,
- na konci lehoty uchovávanania sa údaje vymažú. Znenie by tiež malo spresniť spôsob vymazávania údajov, konkrétne to má vykonávať poskytovateľ automatickou formou aspoň raz denne.

84. K článku 8 spresnenie v zmysle, že:

- požadované údaje poskytovateľa doručia orgánom,
- poskytovatelia by mali nainštalovať potrebné technické vybavenie vrátane vyhľadávacích programov, aby uľahčili cieľový prístup ku konkrétnym údajom,
- poskytovatelia by mali zaručiť, že prístup do databáz z technických dôvodov majú výlučne ich zamestnanci s konkrétnymi technickými úlohami a že títo zamestnanci sú si vedomí citlivej povahy údajov a ich práca sa riadi podľa prísnych interných pravidiel o dôvernosti,
- prenos údajov by sa nielenže mal zaoberať bez nenáležitých odkladov, ale i bez toho, aby odhalil prevádzkové a lokalizačné údaje, ktoré nie sú potrebné na vyžiadaný účel.

85. K článku 9:

- vložiť ustanovenie, ktoré zaväzuje poskytovateľa uchovávať protokolovacie záznamy a vykonávať systematicky (vnútorný) audit s cieľom umožniť vnútroštátnym orgánom pre ochranu údajov, aby kontrolovali uplatňovanie pravidiel o ochrane údajov v praxi.

86. K článku 10:

- v texte ustanovenia by sa mal vyjasniť vzťah medzi primeranosťou bezpečnostných opatrení a nákladmi,
- doplniť minimálne normy pre bezpečnostné opatrenia, ktoré by poskytovatelia zaviedli, aby mali nárok na náhradu zo strany členského štátu,
- vyjasnenie finančných dôsledkov návrhu v dôvodovej správe.

87. K článku 11:

- zmena a doplnenie článku 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES s cieľom vypustiť odkaz na články 6 a 9 (tej istej smernice) alebo ho aspoň pozmeniť, aby bolo

jasné, že členské štáty už nemajú právomoc prijímať právne predpisy vo vzťahu k trestným činom dodatočne k danému návrhu.

88. K článku 12 zmena a doplnenie ustanovenia o hodnotení:

- malo by obsahovať vyhodnotenie účinnosti vykonávania smernice,
- malo by sa vykonávať v pravidelných intervaloch (najmenej každé dva roky),
- Komisia by mala mať povinnosť predložiť zmeny a doplnenia návrhu podľa potreby (ako napríklad v článku 18 smernice 2002/58/ES).

Brusel 26. septembra 2005

Peter HUSTINX,
európsky dozorný úradník pre ochranu údajov
